

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

**СЕКТОР ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА
У СРБИЈИ**

Извештај за четврто тромесечје 2016. године

Март, 2017. године

Садржај:

1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији	2
1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга	2
2. Билансна структура	6
2.1. Биланс стања	6
2.2. Тржишно учешће	9
2.3. Биланс успеха	10
3. Структура пласмана и квалитет активе	14
3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга	14
3.2. Квалитет активе	14
4. Показатељи пословања	15

1. Основни подаци о сектору финансијског лизинга у Србији¹

На крају четвртог тромесечја 2016. године, у сектору финансијског лизинга Републике Србије, пословало је, као и у претходном периоду, 16 давалаца финансијског лизинга и то:

1. CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	9. Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd
2. ERB Leasing a.d. Beograd	10. Procredit Leasing d.o.o. Beograd
3. Heta Leasing d.o.o. Beograd	11. Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd
4. Intesa Leasing d.o.o. Beograd	12. S-Leasing d.o.o. Beograd
5. LIPAKS d.o.o. Beograd	13. Sogelease Srbija d.o.o. Beograd
6. NBG Lizing d.o.o. Beograd	14. UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd
7. NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	15. VB Leasing d.o.o. Beograd
8. Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	16. Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd

1.1. Преглед основних параметара релевантних за сектор финансијског лизинга

(број запослених, укупна билансна актива, укупан капитал - исказани и према резидентности оснивача давалаца финансијског лизинга и у укупном износу)

Табела 1. Преглед основних параметара
(у хиљадама динара, у %, на дан 31. 12. 2016)

Власничка структура према националности (резидентности) власника	Број	Актива		Капитал		Запослени	
		Износ	Учешће	Износ	Учешће	Број	Учешће
Даваоци лизинга у 100% или већинском власништву домаћих лица	8	50.919.527	76,8%	4.818.117	57,6%	254	66,1%
Даваоци лизинга у 100% или већинском власништву страних равних лица	8	15.350.666	23,2%	3.546.244	42,4%	130	33,9%
Укупно	16	66.270.193	100,0%	8.364.361	100,0%	384	100,0%

Власничка структура давалаца финансијског лизинга, према критеријуму резидентности оснивача се, у односу на претходно тромесечје, променила. Давалац финансијског лизинга који је био у власништву домаће банке са страним

¹ Сви подаци у Извештају дати су на основу извештаја које су даваоци финансијског лизинга доставили Народној банци Србије, за четврто тромесечје 2016. године, сагласно прописима и чија исправност није била предмет непосредног надзора Народне банке Србије.

капиталом и страног правног лица, са по 50% учешћа у капиталу, сада је у 100% власништву домаће банке, која је стекла то власништво преузимањем преосталих 50% удела у даваоцу финансијског лизинга.² Наиме, као што је приказано у Табели 1. - Преглед основних параметара, укупно осам давалаца финансијског лизинга је у 100% или већинском власништву страних правних лица, док је других осам давалаца финансијског лизинга у 100% или већинском власништву домаћих лица (од чега седам у власништву домаћих банака са страним капиталом).

Спецификација давалаца финансијског лизинга са процентом учешћа власника у капиталу даваоца финансијског лизинга приказана је у Табели 2.

Табела 2 – Преглед власничке структуре давалаца финансијског лизинга

Ред. бр.	Давалац финансијског лизинга	Власник	% власништва
1.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	Credit Agricole Banka Srbija a.d. Novi Sad	100
2.	ERB Leasing a.d. Beograd	EFG New Europe Holding b.v, Amsterdam, Холандија	48,63
		EFG Eurobank Ergasias s.a, Athens, Грчка	25,81
		Eurobank a.d. Beograd	25,56
3.	Heta Leasing d.o.o. Beograd	HETA Asset Resolution GmbH, Klagenfurt, Аустрија	100
4.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	Banca Intesa a.d. Beograd	100
5.	LIPAKS d.o.o. Beograd	Мирко Жежељ	48,19
		Зоран Танасић	48,19
		Сандра Џодић	3,11
		Милорад Милић	0,51
6.	NBG Lizing d.o.o. Beograd	National bank of Greece s.a. Athens, Грчка	100
7.	NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana, Словенија	100
8.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	Piraeus Bank s.a. Athens, Грчка	51,00
		Piraeus Bank a.d. Beograd	49,00
9.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	Porsche Bank AG, Salzburg, Аустрија	100
10.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd	ProCredit Bank a.d Beograd	100
11.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	Raiffeisen banka a.d . Beograd	100
12.	S-Leasing d.o.o. Beograd	Steiermarkische Bank und Sparkassen Aktiengesellschaft, Graz, Аустрија	25
		Erste Bank a.d. Novi Sad	75
13.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	Societe Generale Bank Srbija a.d Beograd	100

² Решењем НБС Г. бр. 7933 од 19. 10. 2016. године дата је сагласност Raiffeisenbank a.d. Beograd за стицање 100% власништва над овим даваоцем лизинга. Промена власника уписана је и у АПП.

Табела 2 – Преглед власничке структуре давалаца финансијског лизинга

Ред. бр.	Давалац финансијског лизинга	Власник	% власништва
14.	UniCredit Leasing Srbija d.o.o. Beograd	UniCredit bank Srbija a.d Beograd	100
15.	VB Leasing d.o.o. Beograd	VB-Leasing International Holding GmbH, Vienna, Аустрија	100
16.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	Istrabenz D.D. Koper, Словенија	95,2
		Група Застава возила а.д Крагујевац – у реструктурирању	4,8

Извор: Народна банка Србије.

Класификација давалаца финансијског лизинга према критеријуму секторске припадности (банкарски/небанкарски сектор) њихових оснивача је остала непромењена од почетка функционисања уређеног тржишта финансијског лизинга у Републици. Тако су оснивачи 14 давалаца финансијског лизинга - банке, чланице банкарских група или друге финансијске институције, док су само два даваоца финансијског лизинга у већинском власништву лица која не припадају банкарском сектору.

Број запослених у сектору финансијског лизинга на крају овог тромесечја износио је 384, што је за један мање у односу на крај трећег тромесечја.

Укупна билансна актива сектора финансијског лизинга износила је 66,3 млрд динара (повећана је за 4,9% у односу на крај претходног тромесечја).

Укупан капитал износио је 8,4 млрд динара (смањен је за 4,8% у односу на крај претходног тромесечја).

Као и у претходном тромесечју, четири даваоца финансијског лизинга, према својој укупној билансној активи, чине чак 57,3% тржишта финансијског лизинга, док, с друге стране, три даваоца финансијског лизинга имају појединачно учешће мање од 10,0%, а преосталих девет давалаца финансијског лизинга имају појединачно учешће мање од 5,0% на овом тржишту.

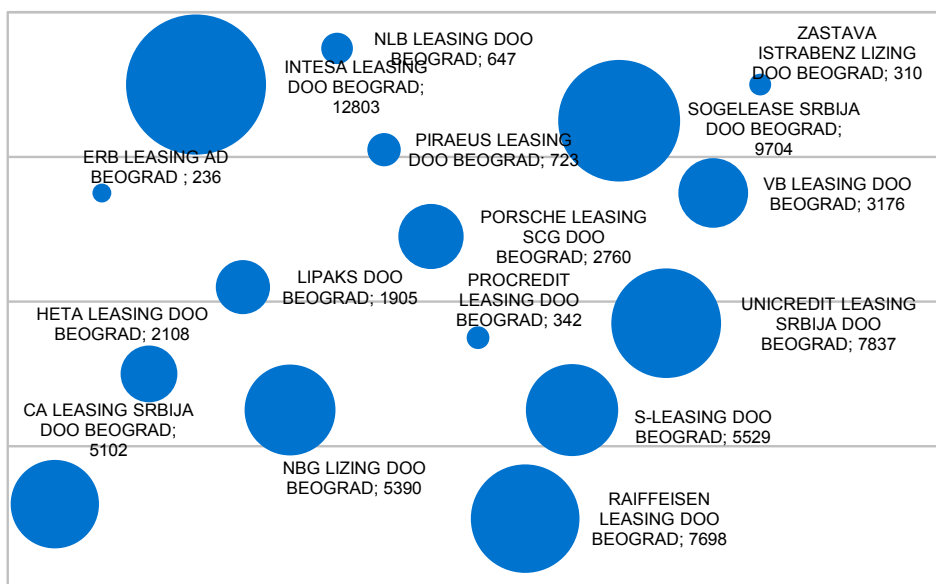
Сектор финансијског лизинга је изузетно профитабилан - Показатељ ROA је у односу на 31. 12. 2015. године повећан са 0,64% на 2,05%. Такође, стопа приноса на укупан капитал (ROE), прати тренд раста и на крају четвртог тромесечја 2016. године износи 16%, што је значајна разлика у односу на крај 2015. године када је овај показатељ износио 5,39%. Такође, треба напоменути константно смањење оперативних расхода према просечним пласманима.

Сектор финансијског лизинга има веома ниско учешће проблематичних пласмана у укупним пласманима. Учешће ненаплаћених потраживања по основу финансијског лизинга од чијег доспећа је протекло више од 90 дана и у односу на бруто и у односу на нето потраживања по основу финансијског лизинга је релативно ниско.

Са стањем на дан 31. 12. 2016. године доспела ненаплаћена бруто потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана чинила су 7,2% укупних бруто потраживања по основу финансијског лизинга, док су доспела ненаплаћена нето потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана чинила само 0,6% укупних нето потраживања по основу финансијског лизинга.

Подаци о проценту учешћа појединачних давалаца финансијског лизинга на тржишту финансијског лизинга земље, како по критеријуму укупне билансне активе, тако и по критеријуму висине износа потраживања по основу финансијског лизинга (портфолио) се налазе у Делу 2. овог извештаја који се односи на Билансну структуру.

Графикон 1. **Билансне суме давалаца финансијског лизинга**
(на дан 31. 12. 2016, у млн RSD)

Извор: Народна банка Србије.

Нето резултат пословања на крају четвртог тромесечја 2016. године износио је 1,1 млрд динара. Од укупно 16 давалаца финансијског лизинга, три даваоца су имала негативан нето резултат.

На крају четвртог тромесечја 2016. године шест давалаца финансијског лизинга („Intesa Leasing d.o.o. Beograd“, „NBG Lizing d.o.o. Beograd“, „CA Leasing d.o.o. Beograd“, „Sogelease Srbija d.o.o. Beograd“, „VB Leasing d.o.o. Beograd“ и „S-Leasing d.o.o. Beograd“) је имало претходну сагласност Народне банке Србије за обављање послова заступања у осигурању, мада се учешће прихода по основу обављања ових послова не може сматрати значајном ставком у њиховим укупним приходима.

Један давалац финансијског лизинга је у поступку добровољне ликвидације за чије спровођење је добио сагласност Народне банке Србије.

2. Билансна структура

2.1. Биланс стања

Укупна билансна актива свих давалаца финансијског лизинга је на дан 31. децембра 2016. године износила 66,3 млрд динара, што у односу на претходно тромесечје представља повећање од 4,9 %, што је, углавном последица повећања износа готовине и готовинских еквивалената, и то по основу повучених кредита из иностранства у току последњег тромесечја 2016. године.

Иначе, у укупној билансној активи давалаца финансијског лизинга најзначајније учешће (85,9%) имала су потраживања по основу финансијског лизинга (портфолио). Ова потраживања у апсолутном износу износила су 56,9 млрд динара, и у поређењу са претходним тромесечјем представљају незнатно повећање од 0,6%, док у поређењу са крајем 2015. године, бележе раст од 8,0%.

Као и у претходном тромесечју, у оквиру сталне имовине, истиче се значајно повећање улагања у дугорочна финансијска средства, што је резултат чињенице да даваоци финансијског лизинга у већој мери купују дугорочне хартије од вредности чији је емитент Република Србија

Обртна имовина давалаца финансијског лизинга се у односу на исти период претходне године повећала за 24,6%, док у поређењу са трећим тромесечјем 2016. године, бележи повећање од 52,4%. На ово повећање највише је утицало повећање износа исказаног на позицији готовина и готовински еквиваленти, који се, у односу на крај претходног тромесечја, повећао за чак 74,8%, што је последица неискоришћених (неангажованих за плаћање предмета лизинга) средстава обезбеђених из иностраних кредита.

Капитал свих давалаца финансијског лизинга, на крају четвртог тромесечја 2016. године, износио је 8,4 млрд динара са учешћем од 12,6% у укупној билансној пасиви. Укупан капитал се повећао за 7,0% у односу на 31. 12. 2015. године, док се у односу на крај трећег тромесечја 2016. године смањио за 4,8%.

У укупној билансној пасиви давалаца финансијског лизинга, на дан 31. децембра 2016. године, највеће учешће имале су дугорочне обавезе 74,0%, у оквиру којих доминантно место заузимају обавезе по дугорочним кредитима добијеним од иностраних поверилаца (њихово учешће у укупној пасиви износи 64,8%). Иначе, инострани повериоци давалаца финансијског лизинга су најчешће њихови оснивачи или правна лица која послују у оквиру исте банкарске групе.

Укупне дугорочне обавезе су на дан 31. 12. 2016. године биле веће за 2,8% у поређењу са 31. 12. 2015. године, док су у поређењу са 30. 9. 2016. године укупне дугорочне обавезе повећане за 2,6%.

Највећи део дугорочних обавеза чине дугорочни кредити у иностранству који су у укупној билансној пасиви учествовали са 64,8%. У односу на претходна тромесечја текуће године, као и у односу на крај претходне године, ови кредити бележе повећање.

Дугорочни кредити у земљи су, на крају четвртог тромесечја 2016. године, у укупној билансној пасиви учествовали са 9,1%. У поређењу са крајем 2015. године, ови кредити су се незнатно повећали за 0,8%, док је њихово учешће у поређењу са претходним тромесечјем смањено за 11,9%.

Учешће краткорочних обавеза у укупној билансној пасиви се, на дан 31. децембра 2016. године, повећало у односу на крај 2015. године, са 6,5% на 12,2%. У структури краткорочних обавеза највећи део се односи на краткорочне кредите у земљи (79,2%). Укупне краткорочне обавезе су на дан 31. 12. 2016. године износиле 8,1 млрд. динара, што у односу на претходно тромесечје, кад су износиле 5,8 млрд. динара, представља повећање од 38,5%, док, су у односу на 31. 12. 2015. године (кад су износиле 3,9 млрд. динара), ове обавезе забележиле повећање од преко 100%.

Највећи део билансне активе давалаца финансијског лизинга са аспекта валутне индексације, се односио на потраживања индексирана валутном клаузулом (85,6%), док се највећи део билансне пасиве давалаца финансијског лизинга односио на обавезе у иностранству (65,1%), што кореспондира са структуром дуговања, имајући у виду резидентност поверилаца.

Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 30. септембра 2016. године и 30. децембра 2016. године, дат је у Табели 3.

Табела 3. Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга
(у 000 RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	30. 9. 2016.		30. 12. 2016.		% раста 30. 12. 16/ 30. 9. 16.
		Износ	%	Износ	%	
АКТИВА		63.190.926	100,0	66.270.193	100,0	4,9
1.	СТАЛНА ИМОВИНА	57.921.768	91,7	58.239.540	87,9	0,5
1.1.	Некретнине, постројења и опрема	218.936	0,3	219.305	0,3	0,2
1.2.	Потраживања по основу финансијског лизинга	56.570.238	89,5	56.912.588	85,9	0,6
1.3.	Дугорочна финансијска средства	1.086.650	1,7	1.062.644	1,6	-2,2
1.4.	Остала стална имовина	45.944	0,1	45.003	0,1	-2,0
2.	ОБРТНА ИМОВИНА	5.269.158	8,3	8.030.653	12,1	52,4
2.1.	Готовина и готовински еквиваленти	2.251.702	3,6	3.936.525	5,9	74,8
2.2.	Краткорочна потраживања из финансијског лизинга	262.621	0,4	126.630	0,2	-51,8
2.3.	Краткорочна финансијска средства	1.646.868	2,6	2.602.320	3,9	58,0

Табела 3. Упоредни биланс стања давалаца финансијског лизинга
(у 000 RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	30. 9. 2016.		30. 12. 2016.		% раста 30. 12. 16/ 30. 9. 16.
		Износ	%	Износ	%	
2.4.	Остала краткорочна потраживања	279.571	0,4	376.680	0,6	34,7
2.5.	Остала обртна имовина и одложена пореска средства	828.396	1,3	988.498	1,5	19,3
ПАСИВА		63.190.926	100,0	66.270.193	100,0	4,9
1.	КАПИТАЛ	8.786.425	13,9	8.364.361	13,9	0,0
1.1.	Основни капитал	6.990.787	11,1	6.990.787	11,1	0,0
1.2.	Резерве	40.151	0,1	40.151	0,1	0,0
1.3.	Ревалоризационе резерве	336	0,0	354	0,0	5,4
1.4.	Нето нереализовани добици / губици	12.605	0,0	11.879	0,0	-5,8
1.5.	Нераспоређена добит	4.104.791	6,5	3.686.031	6,5	-10,2
1.6.	Губитак	2.362.245	3,7	2.364.841	3,7	1,0
1.7.	Стечене сопствене акције и сопствени удели	0	0,0	0	0,0	0,1
2.	ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	48.573.864	76,9	49.829.348	75,2	2,6
2.1.	Дугорочна резервисања	798.446	1,3	819.920	1,2	2,7
2.2.	Дугорочне обавезе	47.775.418	75,6	49.009.428	74,0	2,6
2.2.1.	<i>Дугорочни кредити у земљи</i>	6.855.753	10,8	6.040.976	9,1	-11,9
2.2.2.	<i>Дугорочни кредити у иностранству</i>	40.891.308	64,7	42.943.758	64,8	5,0
2.2.3.	<i>Остале дугорочне обавезе</i>	28.357	0,0	24.694	0,0	-12,9
3.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	5.830.637	9,2	8.076.484	12,2	38,5
3.1.	Краткорочне финансијске обавезе	5.009.342	6,4	6.464.271	9,8	29,0
3.1.1.	<i>Краткорочни кредити у земљи</i>	4.921.849	7,8	6.398.679	9,7	30,0
3.1.2.	<i>Краткорочни кредити у иностранству</i>	0	0,0	0	0,0	0,0
3.1.3.	<i>Обавезе по основу камата и осталих трошкова финансирања</i>	87.493	0,1	65.592	0,1	-25,0
3.2.	Обавезе из финансијског лизинга	255.063	0,4	325.202	0,5	27,5
3.3.	Остале обавезе и одложене пореске обавезе	566.232	0,9	1.287.011	1,9	127,3

Извор: Народна банка Србије

2.2.Тржишно учешће

За потребе праћења структуре тржишта финансијског лизинга и степена конкуренције између давалаца финансијског лизинга, поред појединачног и укупног тржишног учешћа према висини билансне активе, извршен је и обрачун *Herfindahl–Hirschman*-овог индекса. Такође, на основу појединачног тржишног учешћа према висини потраживања по основу финансијског лизинга (портфолија), утврђен је и ранг према овом критеријуму.

Табела 4. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према билансној активи

Ранг	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће	Давалац лизинга	Билансна актива (у 000 RSD)	Учешће	
1.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	12.802.707	19,3%	9.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	2.760.212	4,2%
2.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	9.703.589	14,6%	10.	Heta Leasing d.o.o. Beograd	2.108.377	3,2%
3.	UniCredit Leasing d.o.o. Beograd	7.837.078	11,8%	11.	Lipaks Leasing d.o.o. Beograd	1.905.242	2,9%
4.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	7.697.848	11,6%	12.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	722.660	1,1%
5.	S-Leasing d.o.o. Beograd	5.528.888	8,3%	13.	NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	646.772	1,0%
6.	NBG Lizing d.o.o. Beograd	5.390.035	8,1%	14.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd	342.291	0,5%
7.	CA Leasing Srbija d.o.o. Beograd	5.101.891	7,7%	15.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	310.343	0,5%
8.	VB Leasing d.o.o. Beograd	3.176.108	4,8%	16.	ERB Leasing a.d.Beograd	236.159	0,4%
УКУПНО		66.270.193	100,0%				

Извор: Народна банка Србије.

У односу на претходно тромесечје, тржиште финансијског лизинга се незнатно променило. Прва четири даваоца финансијског лизинга, која иначе чине више од половине тржишта финансијског лизинга, су се и даље одржала на својим позицијама, док су незнатне промене учешћа на тржишту финансијског лизинга, према билансној активи, остварили следећи даваоци финансијског лизинга:

- S- Leasing d.o.o.Beograd који се са шестог. места, померио на пето место, и
- Heta Leasing d.o.o.Beograd који се са 11. места, померио на 10. место.
-

Табела 5. Тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према потраживањима по основу финансијског лизинга (портфолио)

Ранг	Давалац лизинга	Портфолио (у 000 RSD)	Учешће	Давалац лизинга	Портфолио (у 000 RSD)	Учешће	
1.	Sogelease Srbija d.o.o. Beograd	9.513.449	16,7%	9.	Porsche Leasing SCG d.o.o. Beograd	2.723.897	4,8%
2.	Intesa Leasing d.o.o. Beograd	9.463.168	16,6%	10.	Lipaks Leasing d.o.o. Beograd	1.083.171	1,9%
3.	Raiffeisen Leasing d.o.o. Beograd	7.262.341	12,8%	11.	Heta Leasing d.o.o. Beograd	909.266	1,6%
4.	UniCredit Leasing d.o.o. Beograd	7.076.540	12,4%	12.	Piraeus Leasing d.o.o. Beograd	533.704	0,9%
5.	S-Leasing d.o.o. Beograd	5.336.202	9,4%	13.	Zastava Istrabenz Lizing d.o.o. Beograd	206.976	0,4%
6.	NBG Lizing d.o.o. Beograd	4.834.869	8,5%	14.	NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji	110.235	0,2%
7.	CA Leasing d.o.o. Beograd	4.700.614	8,3%	15.	Procredit Leasing d.o.o. Beograd	86.855	0,2%
8.	VB Leasing d.o.o. Beograd	3.015.228	5,3%	16.	ERB Leasing a.d.Beograd	56.073	0,1%
	УКУПНО	56.570.238	100,0%				

Извор: Народна банка Србије.

Такође, тржишно учешће давалаца финансијског лизинга према портфолију се, у односу на претходно тромесечје, незнатно променило и то:

- Lipaks d.o.o. Beograd се са 11. места померио на 10. место, и
- NLB Leasing d.o.o. Beograd u likvidaciji са 15. места померио на 14. место.

Према *Herfindahl–Hirschman*-овом индексу, који је на дан 31. децембра 2016. године износио 1.159,9 тржиште финансијског лизинга спада у категорију тржишта са умереном концентрацијом.

2.3. Биланс успеха

Укупан резултат пре опорезивања на нивоу сектора финансијског лизинга на дан 31. 12. 2016. године је био позитиван и износио је 1,1 млрд динара. Од укупног броја давалаца финансијског лизинга, три су забележила негативан резултат пре опорезивања (у износу од 52,7 млн динара), док су сви остали даваоци финансијског лизинга остварили позитиван резултат пре опорезивања.

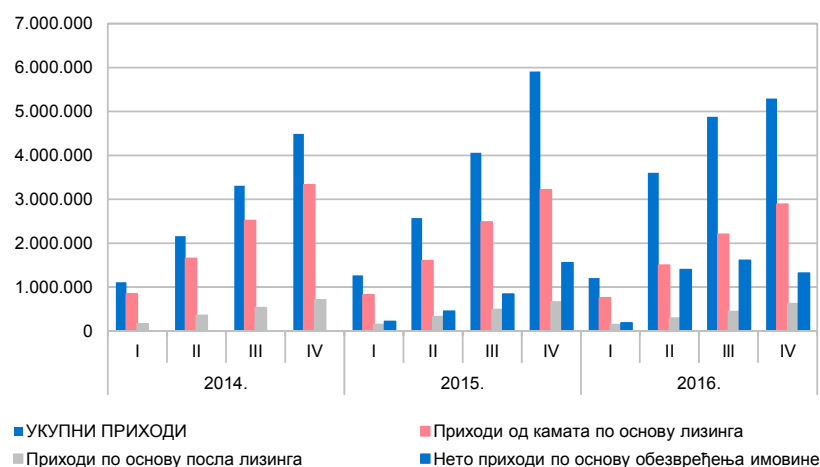
У поређењу са четвртим тромесечјем претходне године (31. 12. 2015. године резултат пре опорезивања је износио 400,4 млн динара), позитиван резултат сектора финансијског лизинга на дан 31. 12. 2016. године је вишеструко већи, што се објашњава значајним смањењем осталих губитака и расхода. На дан 31.

12. 2016. године сектор финансијског лизинга бележи и приходе од курсних разлика, док на исти дан претходне године, прихода по основу курсних разлика није било. Укупни приходи и добици су на дан 31. 12. 2016. године, у односу на 31. 12. 2015. године смањени за 10,4%, а укупни расходи и губици за 27,4%.

Најзначајнија категорија прихода давалаца финансијског лизинга били су приходи од камата по основу финансијског лизинга (као основни приходи давалаца финансијског лизинга), чије је учешће на дан 31. 12. 2016. године у укупним приходима износило 54,5%, што показује незнатно повећање у односу на исто тромесечје 2015. године када учешће ових прихода у укупним приходима износило 54,3%. Нето приходи од умањења обезвређења имовине су у структури укупних прихода учествовали са 24,9%, приходи по основу посла финансијског лизинга (нпр. приходи у вези са реализацијом основног посла) са 11,7%, остали добици и приходи (приходи од премија, субвенција, дотација, донација, приходи од укидања дугорочних резервисања итд) са 14,0%, док су нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле учествовали са 1,6%. Што се тиче осталих категорија прихода, њихово учешће у структури укупних прихода није значајније промењено.

Структура најзначајнијих прихода приказан је у Графикону 2 – Структура прихода.

Графикон 2. Структура прихода

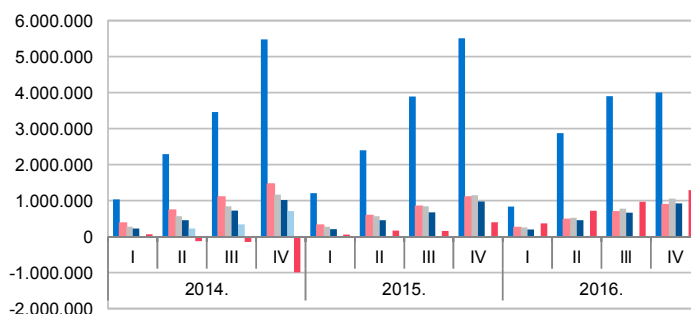

Извор: Народна банка Србије.

У структури укупних расхода највеће учешће имали су: трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи 26,5%, затим расходи камата по основу лизинга са 22,1%. Следећи, по висини учешћа у укупним расходима, су остали губици и расходи који чине 18,6% укупних расхода. Трошкови по основу посла финансијског лизинга чине 5,6% укупних расхода, док трошкови амортизације и резервисања чине 2,7% учешћа у укупним расходима.

Структура најзначајнијих расхода приказана је у Графикону 3 – Структура расхода.

Графикону 3. Структура расхода

- II УКУПНИ РАСХОДИ
- 1. Расходи камата по основу лизинга
- 2. Трошкови зарада нак.зар. и остали лични расходи
- 3. Остали трошкови пословања
- 4. Нето расходи по основу обезвређења имовине
- III РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА

Извор: Народна банка Србије.

Збирни биланс успеха свих давалаца финансијског лизинга у хиљадама динара, на дан 31. децембра 2015. године и 31. децембра 2016. године, дат је у Табели 6.

Табела 6. Збирни биланс успеха давалаца лизинга
(у 000 RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	31.12. 2015.	% у укуп. прих.	31.12. 2016.	% у укуп. прих.	% раста 2015/2016.
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА						
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
1.	Приходи од камата по основу финансијског лизинга	3.210.954	54,3	2.887.219	54,5	-10,1
2.	Расходи камата по основу посла финансијског лизинга	1.104.594	18,7	882.978	16,7	-20,1
3.	Приходи по основу посла финансијског лизинга	664.011	11,2	617.234	11,7	-7,0
4.	Трошкови по основу посла финансијског лизинга	239.684	4,1	224.482	4,2	-6,3
1.	ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ	2.530.687	42,8	2.396.993	45,3	-5,3
ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ						
5.	Нето приходи од осталих камата	58.221	1,0	43.930	0,8	-24,5
6.	Нето расходи од осталих камата	0	0,0	0	0,0	-
7.	Нето приходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	0	0,0	84.252	1,6	-

Табела 6. Збирни биланс успеха давалаца лизинга
(у 000 RSD)

Ред. број	ПОЗИЦИЈА	31.12. 2015.	% у укуп. прих.	31.12. 2016.	% у укуп. прих.	% раста 2015/2016.
8.	Нето расходи од курсних разлика и ефеката валутне клаузуле	83.233	1,4	0	0,0	-100,0
9.	Нето приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких улагања	0	0,0	0	0,0	-
10.	Нето расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	0	0,0	0	0,0	-
11.	Нето добици по основу продаје и закупа	0	0,0	95.750	1,8	-
12.	Нето губици по основу продаје и закупа	2.108	0,0	0	0,0	-100,0
13.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	1.150.796	19,5	1.059.043	20,0	-8,0
14.	Трошкови амортизације и резервисања	490.543	8,3	166.901	3,2	-66,0
15.	Остали трошкови пословања	977.325	16,5	925.969	17,5	-5,3
16.	Нето добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	0	0,0	25.533	0,5	-
17.	Нето губитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и осталих средстава	2.478	0,0	0	0,0	-100,0
18.	Нето добитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	0	0,0	592	0,0	-
19.	Нето губитак од продаје учешћа у капиталу и хартија од вредности	0	0,0	0	0,0	-
20.	Нето приходи од усклађивања вредности имовине	1.552.228	26,3	1.319.075	24,9	-15,0
21.	Нето расходи од усклађивања вредности имовине	0	0,0	0	0,0	-
22.	Остали добици и приходи	426.179	7,2	223.559	4,2	-47,5
2,3.	Остали губици и расходи	1.460.404	24,7	742.827	14,0	-49,1
II.	РЕЗУЛТАТ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА	400.428	6,8	1.294.944	24,4	223,4
24.	НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0,0	0	0,0	-
25.	НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	0	0,0	0	0,0	-
III.	РЕЗУЛТАТ ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	400.428	6,8	1.294.944	24,4	223,4
26.	ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
26.1.	1. Порески расход периода	136.244	2,3	168.028	3,2	23,3
26.2.	2. Одложени порески расходи периода	4.440	0,1	1.236	0,0	-72,2
26.3.	3. Одложени порески приходи периода	6.701	0,1	7.465	0,1	11,4
27.	Исплаћена лична примања послодавцу	0	0,0	0	0,0	-
IV.	НЕТО РЕЗУЛТАТ	266.445	4,5	1.133.145	21,4	-325,3
V.	УКУПНИ ПРИХОДИ И ДОБИЦИ	5.911.593	100,0	5.297.144	100,0	-10,4
VI.	УКУПНИ РАСХОДИ И ГУБИЦИ	5.511.165	93,2	4.002.200	75,6	-27,4

Извор: Народна банка Србије.

3. Структура пласмана и квалитет активе

3.1. Структура пласмана по основу финансијског лизинга

У четвртом тромесечју 2016. године, као и годинама уназад, највеће учешће у структури пласмана према примаоцу лизинга (83,4%) чине пласмани по основу финансијског лизинга одобрених привредним друштвима која не припадају финансијском сектору.

Са аспекта предмета лизинга, на крају четвртог тромесечја 2016. године, највеће учешће у пласманима по основу финансијског лизинга се и даље односи на финансирање теретних возила, минибуса и аутобуса (40,7%), као и на финансирање путничких возила (31,0%). Остали предмети лизинга су као и у претходним периодима заступљени са око или испод 10,0% учешћа.

У секторској структури пласмана по основу финансијског лизинга, у овом тромесечју, најзначајније учешће имали су сектори саобраћаја, складиштења, информисања и комуникација (36,4%). Значајније учешће имао је сектор трговине (15,4%), као и сектор прерађивачке индустрије, рударства и снабдевања водом (14,4%).

3.2. Квалитет активе

Потраживања по основу финансијског лизинга на дан 31. децембра 2016. године, износила су 56,9 млрд динара, што у односу на крај 2015. године, када су износила 52,9 млрд динара, представља повећање од 8,0%. У односу на 30. 9. 2016. године портфолио је повећан за 0,6%.

На крају четвртог тромесечја доспела ненаплаћена бруто потраживања износила су 5,8 млрд динара, што чини 9,1% бруто потраживања по основу финансијског лизинга. У односу на претходно тромесечје ова потраживања су мања (6,3 млрд динара са учешћем од 9,7%), као и у односу на крај 2015. године када су износила 7,4 млрд динара (11,9% учешће у бруто потраживањима).

Нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања износила је 951,1 мил. динара, тако да је њено учешће у портфолију износило 1,7%. Нето књиговодствена вредност доспелих ненаплаћених потраживања је у односу на претходно тромесечје мања за 8,1%, док у односу на крају 2015. године, када су ова потраживања износила 1,5 млрд динара, бележи смањење од 36,6%. У односу на износ капитала сектора финансијског лизинга на дан 31. 12. 2016. године, нето доспела ненаплаћена потраживања су релативно ниска (11,4%).

На крају четвртог тромесечја 2016. године, у укупним доспелим ненаплаћеним потраживањима, највећи део се односио на потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана. Ова потраживања су, на дан 31. 12. 2016.

године, износила 4,6 млрд динара. Учешће тих потраживања у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга на дан 31. 12. 2016. године износио је 7,2% (на крају 2015. године износило је 10,0%). Нето књиговодствена вредност потраживања од чијег је доспећа протекло више од 90 дана у укупном нето износу портфолија учествовала је са 0,6%, што указује на незнатне промене у односу на претходно тромесечје (0,7%), као и у односу на крај 2015. године (када је учешће износило 1,4%).

Исправка вредности и доспелих и недоспелих потраживања на дан 31. децембра 2016. године износила је 6,8 млрд динара, а њен удео у укупним бруто потраживањима по основу финансијског лизинга 10,7%, што представља смањење у поређењу с трећим тромесечјем (13%), као и у односу на крај 2015. године, када су ова потраживања износила 9,7 млрд динара са учешћем од 15,5% у укупним бруто потраживањима.

На крају четвртог квартала 2016. године, даваоци финансијског лизинга су имали враћених предмета лизинга у вредности од 1,1 млрд динара, што је, заједно с пренетим стањем из ранијих година, износило 1,5 млрд динара и представља 2,6% портфолија и 18,0% капитала. Од наведене укупне вредности враћених предмета лизинга, даваоци финансијског лизинга су 21,7% поново дали у финансијски лизинг, 58,1% продали, док је 14,8% (после извршене исправке вредности од 5,4%) остало неангажовано. На дан 31. децембра 2016. године стање нето књиговодствене вредности враћених предмета лизинга износило је 223 милиона динара, што представља 0,4% портфолија, односно 2,7% капитала.

Иначе, генерално се може говорити о тренду смањења износа враћених предмета лизинга. Тако је, на дан 31. 12. 2015. године, укупна вредност враћених предмета лизинга износила 1,7 млрд динара (са 3,1% учешћа у портфолију и 21,3% у капиталу), што представља смањење од 9,5%.

4. Показатељи пословања

На крају четвртог тромесечја 2016. године забележен је раст приноса на просечну активу (ROA) и приноса на просечан капитал (ROE) у односу на крај 2015. године. Показатељ ROA је у односу на 31.12.2015. године повећан са 0,64% на 2,05%. Такође, стопа приноса на укупан капитал (ROE), прати тренд раста и на крају четвртог тромесечја 2016. године износи 16,00%, што је значајна разлика у односу на крај 2015. године када је овај показатељ износио 5,39%.

Нето каматна маржа је приближно остала иста као и на крају 2015. године (3,98%) и износила је 3,74%. Просечна активна каматна стопа се смањила на крају четвртог тромесечја 2016. године и износила је 5,47% (6,17% на крају 2015. године), као и просечна пасивна каматна стопа која је на крају четвртог тромесечја 2016. године износила 1,79% (2,22% на крају 2015. године).